

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์เนื้อหา บทบาท หน้าที่ และจริยธรรมของหนังสือพิมพ์ในการนำเสนอข่าว กรณีศึกษา บริษัท ไร้ส้ม จำกัด” ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นในการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือการวัดพื้นที่เชิงปริมาณ เพื่ออธิบายการให้ความสำคัญ และน้ำหนักในการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา บทบาท หน้าที่ และจริยธรรมของหนังสือพิมพ์ ซึ่งการวิเคราะห์แต่ละส่วนได้ถูกแบ่งด้วยระยะเวลาของเหตุการณ์ เพื่ออธิบายการนำเสนอเนื้อหาของข่าวในแต่ละเหตุการณ์ตามช่วงเวลาที่กำหนด ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยขอเสนอผลการศึกษิตตามวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นไปตามลำดับต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลข่าวสารในหนังสือพิมพ์ 11 ชื่อฉบับ ระหว่างเดือนตุลาคม – ธันวาคม ปี พ.ศ. 2550 ประกอบไปด้วย

จำนวนการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับกรณีบริษัท ไร้ส้ม จำกัด รวมทั้งหมด 17 ชิ้น เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังแสดงรายการตามตารางที่ 1.1

- 1) หนังสือพิมพ์บางกอกทูเดย์ และกรุงเทพธุรกิจ เสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับกรณีบริษัท ไร้ส้ม จำกัด เล่มละ 3 ชิ้น โดยคิดเป็นร้อยละ 17 ของจำนวนข่าวที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
- 2) หนังสือพิมพ์มติชน และโลกวันนี้ เสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับกรณีบริษัท ไร้ส้ม จำกัด เล่มละ 2 ชิ้น โดยคิดเป็นร้อยละ 12 ของจำนวนข่าวที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
- 3) หนังสือพิมพ์แนวหน้า คมชัดลึก เดลินิวส์ ข่าวสด ไทยโพสต์ ผู้จัดการ และสยามรัฐเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับกรณีบริษัท ไร้ส้ม จำกัด เล่มละ 1 ชิ้น โดยคิดเป็นร้อยละ 6 ของจำนวนข่าวที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

และหนังสือพิมพ์ที่ให้พื้นที่ในการนำเสนอข่าวกรณี บริษัท ไร้ส้ม จำกัด เรียงลำดับจากมากไปน้อย

- 1) หนังสือพิมพ์บางกอกทูเดย์ มีพื้นที่ 1,827 ตารางเซนติเมตร โดยคิดเป็นร้อยละ 35.03 ของปริมาณพื้นที่การนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

2) หนังสือพิมพ์มติชน มีพื้นที่ 1,276 ตารางเซนติเมตร โดยคิดเป็นร้อยละ 24.46 ของปริมาณพื้นที่การนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

3) หนังสือพิมพ์แนวหน้า มีพื้นที่ 623.5 ตารางเซนติเมตร โดยคิดเป็นร้อยละ 11.95 ของปริมาณพื้นที่การนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

ตารางที่ 1.1 แสดงจำนวนการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับกรณีบริษัท ไร่ส้ม จำกัด

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวนข่าวที่เกี่ยวข้องกับกรณีบริษัท ไร่ส้ม	ร้อยละ	พื้นที่/ตร.ซม.	ร้อยละ
บางกอกทูเดย์	3	17	1,827	35.03
กรุงเทพธุรกิจ	3	17	444.75	8.53
มติชน	2	12	1,276	24.46
โลกวันนี้	2	12	238	4.56
แนวหน้า	1	6	623.50	11.95
คมชัดลึก	1	6	221	4.24
เดลินิวส์	1	6	144	2.76
ข่าวสด	1	6	144	2.76
ไทยโพสต์	1	6	107	2.05
ผู้จัดการ	1	6	99.75	1.91
สยามรัฐ	1	6	91	1.74
รวม	17	100	5,216	100

จำนวนการนำเสนอข่าวในแต่ละรูปแบบเกี่ยวกับกรณีบริษัท ไร่ส้ม จำกัด ดังแสดงรายการตามตารางที่ 1.2

1) รูปแบบการนำเสนอแบบ ข่าว มีจำนวนทั้งหมด 13 ชิ้น จากข่าวที่พบทั้งหมด โดยคิดเป็นร้อยละ 76.5 ของจำนวนข่าวที่พบทั้งหมด

2) รูปแบบการนำเสนอแบบ ภาพประกอบ มีจำนวนทั้งหมด 5 ชิ้น จากข่าวที่พบทั้งหมด โดยคิดเป็นร้อยละ 29.4 ของจำนวนข่าวที่พบทั้งหมด

3) รูปแบบการนำเสนอแบบ บทความ หรือสตู๊ป มีจำนวนทั้งหมด 4 ชิ้น จากข่าวที่พบทั้งหมด โดยคิดเป็นร้อยละ 23.5 ของจำนวนข่าวที่พบทั้งหมด

ตารางที่ 1.2 แสดงจำนวนการนำเสนอข่าวในแต่ละรูปแบบ

ชื่อหนังสือพิมพ์	รูปแบบการนำเสนอ**						รวมข่าวทั้งหมด
	ข่าว		บทความ หรือ สกู๊ป		ภาพประกอบ		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
บางกอกทูเดย์	1	7.7	2	50	2	40	3
กรุงเทพธุรกิจ	3	23	-	-	-	-	3
มติชน	1	7.7	1	25	1	20	2
โลกวันนี้	2	15.4	-	-	-	-	2
แนวหน้า	-	0	1	25	1	20	1
เดลินิวส์	1	7.7	-	-	1	20	1
ข่าวสด	1	7.7	-	-	-	-	1
คมชัดลึก	1	7.7	-	-	-	-	1
ไทยโพสต์	1	7.7	-	-	-	-	1
ผู้จัดการ	1	7.7	-	-	-	-	1
สยามรัฐ	1	7.7	-	-	-	-	1
รวม	13	100	4	100	5	100	17
ร้อยละ	76.5	100	23.5	100	29.4	100	100

** 1 ข่าวมีการนำเสนอหลายรูปแบบ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลข่าวสารในหนังสือพิมพ์ 11 ชื่อฉบับ ระหว่างเดือนกันยายน – พฤศจิกายน ปี พ.ศ. 2555 ประกอบไปด้วย

จำนวนการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับกรณีบริษัท ไร่ส้ม จำกัด รวมทั้งหมด 100 ชิ้น โดยคิดเป็นร้อยละ 100 เรียงลำดับจากมากไปน้อย แสดงรายการตามตารางที่ 1.3

1) หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ เสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับกรณีบริษัท ไร่ส้ม จำกัด รวม 18 ชิ้น โดยคิดเป็นร้อยละ 18 ของจำนวนข่าวที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

2) หนังสือพิมพ์แนวหน้า เสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับกรณีบริษัท ไร่ส้ม จำกัด รวม 17 ชิ้น โดยคิดเป็นร้อยละ 17 ของจำนวนข่าวที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

3) หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ และ กรุงเทพธุรกิจ เสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับกรณีบริษัท ไร่ส้ม จำกัด เล่มละ 14 ชิ้น โดยคิดเป็นร้อยละ 14 ของจำนวนข่าวที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

และหนังสือพิมพ์ที่ให้พื้นที่ในการนำเสนอข่าวกรณีบริษัท ไร่ส้ม จำกัด เรียงลำดับจากมากไปน้อย

- 1) หนังสือพิมพ์แนวหน้า มีพื้นที่รวม 7,474.75 ตารางเซนติเมตร โดยคิดเป็นร้อยละ 22.26 ของปริมาณพื้นที่การนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
- 2) หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ มีพื้นที่รวม 5,691.50 ตารางเซนติเมตร โดยคิดเป็นร้อยละ 16.95 ของปริมาณพื้นที่การนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
- 3) หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ มีพื้นที่รวม 4,918.75 ตารางเซนติเมตร โดยคิดเป็นร้อยละ 14.65 ของปริมาณพื้นที่การนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

ตารางที่ 1.3 แสดงจำนวนการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับกรณีบริษัท ไร่ส้ม จำกัด

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวนข่าวที่เกี่ยวข้องกับ กรณีบริษัท ไร่ส้ม	ร้อยละ	พื้นที่/ตร.ซม.	ร้อยละ
ไทยโพสต์	18	18	4,523	13.47
แนวหน้า	17	17	7,474.75	22.26
เดลินิวส์	14	14	4,918.75	14.65
กรุงเทพธุรกิจ	14	14	5,691.5	16.95
คมชัดลึก	13	13	3,643	10.85
ข่าวสด	9	9	1,917	5.71
มติชน	7	7	1,515.25	4.51
สยามรัฐ	5	5	2,113.45	6.29
บางกอกทูเดย์	2	2	1,149	3.42
โลกวันนี้	1	1	639	1.9
ผู้จัดการ	0	-	-	-
รวม	100	100	33,584.7	100

จำนวนการนำเสนอข่าวในแต่ละรูปแบบเกี่ยวกับกรณีบริษัท ไร่ส้ม จำกัด ดังแสดงรายการตามตารางที่ 1.4

- 1) รูปแบบการนำเสนอแบบ ข่าว มีจำนวนทั้งหมด 75 ชิ้น จากข่าวที่พบทั้งหมด โดยคิดเป็นร้อยละ 75 ของจำนวนข่าวที่พบทั้งหมด
- 2) รูปแบบการนำเสนอแบบ บทความ หรือ สกู๊ป มีจำนวนทั้งหมด 25 ชิ้น จากข่าวที่พบทั้งหมด โดยคิดเป็นร้อยละ 25 ของจำนวนข่าวที่พบทั้งหมด
- 3) รูปแบบการนำเสนอแบบ ภาพประกอบ มีจำนวนทั้งหมด 20 ชิ้น จากข่าวที่พบทั้งหมด โดยคิดเป็นร้อยละ 20 ของจำนวนข่าวที่พบทั้งหมด

ตารางที่ 1.4 แสดงจำนวนการนำเสนอข่าวในแต่ละรูปแบบ

ชื่อหนังสือพิมพ์	รูปแบบการนำเสนอ**						รวมข่าวทั้งหมด
	ข่าว		บทความ หรือ สกู๊ป		ภาพประกอบ		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ไทยโพสต์	14	19	4	16	2	10	18
แนวหน้า	12	16	5	20	5	25	17
เดลินิวส์	12	16	2	8	2	10	14
กรุงเทพธุรกิจ	11	14.6	3	12	2	10	14
คมชัดลึก	9	12	4	16	4	20	13
ข่าวสด	7	9	2	8	1	5	9
มติชน	6	8	1	4	1	5	7
สยามรัฐ	4	5.4	1	4	-	-	5
บางกอกทูเดย์	-	0	2	8	2	10	2
โลกวันนี้	-	0	1	4	1	5	1
ผู้จัดการ	-	0	-	-	-	-	0
รวม	75		25		20		100
ร้อยละ	75	100	25	100	20	100	100

1. วิเคราะห์เนื้อหา บทบาท หน้าที่ ของหนังสือพิมพ์ในการนำเสนอข่าว กรณีศึกษาบริษัท ไร่ส้ม จำกัด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลข่าวสารในหนังสือพิมพ์ 11 ชื่อฉบับ ระหว่างเดือนตุลาคม – ธันวาคม ปี พ.ศ. 2550 ประกอบไปด้วย

จำนวนการนำเสนอข่าว ตามบทบาท หน้าที่ของหนังสือพิมพ์ จำนวน 22 ครั้ง เรียงลำดับจาก มากไปน้อย ดังแสดงรายการตามตารางที่ 1.5

1) หนังสือพิมพ์ได้กระทำบทบาท หน้าที่ การให้ข่าวสาร เกี่ยวกับกรณีบริษัท ไร่ส้ม จำกัด จำนวนทั้งหมด 17 ครั้ง โดยคิดเป็นร้อยละ 77.27 ของจำนวนบทบาทที่พบทั้งหมด โดยสามารถสรุปเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

- การรายงานความคืบหน้าของคดี เช่น
 - ความคืบหน้าหลังจากที่บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) แจ้งความดำเนินคดีทุจริตกับพนักงานและบริษัท ไร่ส้ม จำกัด (เดลินิวส์, 8 ก.ย. 2550)
 - บริษัท อสมท จำกัด(มหาชน) เพิ่มข้อหาคดีทุจริตค่าโฆษณา บริษัท ไร่ส้ม จำกัด 138 ล้านบาท แจ้งจับ 2 พนักงานข้อหาปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ โทษจำคุก 20 ปีถึงตลอดชีวิต (ไทยโพสต์, 9 ก.ย. 2550)- ผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีบริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) ดำเนินคดีกับพนักงานบริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) และบริษัท ไร่ส้ม จำกัด ในข้อหาร่วมกันทำ การทุจริตเพื่อแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ (กรุงเทพธุรกิจ, 31 ต.ค. 2550)
 - บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) แจ้งความเพื่อเอาผิด 2 พนักงาน ข้อหาปฏิบัติหน้าที่ โดยทุจริตตามพ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดของพนักงานรัฐ (กรุงเทพธุรกิจ, 9 พ.ย. 2550)
 - บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) แจ้งเรื่องการฟ้องบริษัท ไร่ส้ม จำกัด ตามหน้าที่และ ตามพยานหลักฐานที่มีเท่านั้น (ข่าวสด, 9 พ.ย. 2550)
 - รายงานผลการสอบสวน ในส่วนพฤติการณ์ของนางพิชชาภา เอี่ยมสอาด เจ้าหน้าที่ ธุรการ ฝ่ายสนับสนุนและบริการลูกค้า และบริษัท ไร่ส้ม จำกัด เพื่อสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ การทุจริตหรือการบริหารงานบกพร่องกรณีรายการ คุกกี้ข้าว รวมทั้งธุรกิจอื่นตลอดจนการ กระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) (มติชน, 3 ธ.ค. 2550)
- เรื่องผลกระทบต่อสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3
 - สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 แจ้งคดีของนายสรยุทธ เป็นเรื่องส่วนตัวพร้อม ระบุว่าจะไม่ส่งผลกระทบต่อความนิยมและความเชื่อมั่นของผู้สนับสนุน (กรุงเทพธุรกิจ, 1 พ.ย. 2550)

2) หนังสือพิมพ์ได้กระทำบทบาทหน้าที่ การแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะ เกี่ยวกับกรณีบริษัท ไร่ส้ม จำกัด จำนวนทั้งหมด 4 ครั้ง โดยคิดเป็นร้อยละ 18.18 ของจำนวนบทบาทที่พบทั้งหมด โดยนำเสนอแบบบทความ หรือสัปดาห์ ซึ่งสามารถสรุปเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคดี เช่น
 - การแสดงความคิดเห็นเรื่องข่าวการทุจริตของบริษัท ไร่ส้ม จำกัด ว่าถึงแม้รายการ คูย คู้ยข่าว จะลาออกไปเกือบหนึ่งปี แต่ข่าวเรื่องดังกล่าวก็ยังไม่จบ หลังจากที่บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) ตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเพื่อตรวจสอบเหตุการณ์ดังกล่าว (คมชัดลึก, 2 พ.ย. 2550)
 - ผู้สื่อข่าวแสดงความคิดเห็นต่อกรณีของบริษัท ไร่ส้ม จำกัด นำช่วงเวลาโฆษณาของบริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) ไปขายแต่ไม่ได้นำผลประโยชน์มาแบ่งให้แก่บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) พร้อมทั้งชี้ชวนให้แสดงความคิดเห็นต่อท่าทีของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 หน่วยงานต้นสังกัดของนายสรยุทธนั่นเอง (แนวหน้า, 2 พ.ย. 2550)
- การแสดงความคิดเห็นของผู้บริหารของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 และบริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) เช่น
 - การแสดงความคิดเห็นของนายสันต์ ภัยหลิกี้ กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 กับ บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) (ช่อง 9) ว่าจะหมางใจกันหรือไม่ (เดลินิวส์, 8 พ.ย. 2550)
 - การแสดงความคิดเห็นของนายสุรินทร์ กฤตยาพงศ์ รองประธานฝ่ายการตลาดและฝ่ายขาย สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 เรื่องคดีความของนายสรยุทธซึ่งถือว่าเป็นเรื่องส่วนตัวไม่เกี่ยวกับทางช่อง

3) หนังสือพิมพ์ได้กระทำบทบาทหน้าที่ การให้การศึกษา เกี่ยวกับกรณีบริษัท ไร่ส้ม จำกัด จำนวนทั้งหมด 1 ครั้ง โดยคิดเป็นร้อยละ 4.54 ของจำนวนบทบาทที่พบทั้งหมด โดยพบในหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ 3 ธันวาคม 2556 เรื่องการกระทำผิดตามพ.ร.บ. ความผิดพนักงานองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2502 มาตรา 6 มาตรา 8 และมาตรา 11 ประกอบกับประมวลกฎหมายอาญามาตรา 86

ตารางที่ 1.5 แสดงจำนวนข่าวตามบทบาทการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของหนังสือพิมพ์

ชื่อหนังสือพิมพ์	การให้ข่าวสาร	การแสดงความคิดเห็น และเสนอแนะ	การให้การศึกษา
กรุงเทพธุรกิจ	3	1	0
บางกอกทูเดย์	3	0	0
มติชน	2	0	1
โลกวันนี้	2	0	0
ข่าวสด	1	0	0
คมชัดลึก	1	1	0
ผู้จัดการ	1	0	0
สยามรัฐ	1	0	0
ไทยโพสต์	1	0	0
แนวหน้า	1	1	0
เดลินิวส์	1	1	0
รวม	17	4	1
ร้อยละ	77.27	18.18	4.54

ส่วนที่ 2 ข้อมูลข่าวสารในหนังสือพิมพ์ 11 ชื่อฉบับ ระหว่างเดือนกันยายน – พฤศจิกายน ปี พ.ศ. 2555 ประกอบไปด้วย

จำนวนการนำเสนอข่าว ตามบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ จำนวน 119 ครั้งเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังแสดงรายการตามตารางที่ 1.6

1) หนังสือพิมพ์ได้กระทำบทบาทหน้าที่ การให้ข่าวสาร เกี่ยวกับกรณีบริษัท ไร่ส้ม จำกัด จำนวนทั้งหมด 84 ครั้ง โดยคิดเป็นร้อยละ 70.59 ของจำนวนบทบาทที่พบทั้งหมด โดยเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดการดำเนินคดีระหว่างบริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) กับบริษัท ไร่ส้ม จำกัด ซึ่งสามารถสรุปเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- การรายงานความคืบหน้าและรายละเอียดของคดี เช่น
 - สำนักงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) แลงลงข่าวภายหลังการประชุม ที่มีมติเอกฉันท์ชี้มูลความผิด นางพิชชาภา เอี่ยมสอาด เจ้าหน้าที่ธุรการบริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) กับบริษัท ไร่ส้ม จำกัด (เดลินิวส์, 21 ก.ย. 2555)

- กรรมการป.ป.ช. แลงการณ์ไต่สวนพนักงานบริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) กับพวกช่วยเหลือบริษัท ไร้ส้ม จำกัด โฆษณาเกินเวลาที่กำหนด (กรุงเทพฯธุรกิจ, 21 ก.ย. 2555)

- นายสรยุทธ ชี้แจงถึงกรณีคณะกรรมการป.ป.ช. ซึ่งมีลคคีความผิดทางอาญฐานเป็นผู้สนับสนุนพนักงานบริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) ไม่คคีค่าโฆษณาคเกินเวลาที่ระบุไว้ในสัญญา (เดลินิวส์, 22 ก.ย. 2555)

- นายวัชร เพชรทอง หารือต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร กรณีสำนักงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ฐึ้มลคคีความผิด บริษัท ไร้ส้ม จำกัด กับพนักงาน บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) ฐึ้งคณะกรรมการ (กมธ.) การพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน สภาผู้แทนราษฎร จะเรียกนายสรยุทธเข้าชี้แจงข้อเท็จจริง (เดลินิวส์, 18 ต.ค. 2555)

- เปิดคำให้การของนาง พิชชาภา เอี่ยมสะอาดต่อกรรมการป.ป.ช. (ไทยโพสต์, 26 ต.ค. 2555)

- ความเคลื่อนไหวขององค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ต่อเหตุการณ์ดังกล่าว เช่น

- สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติออกแถลงกรณีเรื่องพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของสื่อมวลชน กรณีบริษัท ไร้ส้ม จำกัด (เดลินิวส์, 5 ต.ค. 2555)

- การลาออกจากสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยของนายสรยุทธ (เดลินิวส์, 6 ต.ค. 2555)

- ภาคคีเครือข่ายต่อต้านคอร์รัปชันทำจดหมายเปิดผนึกถึงประธานคณะกรรมการบริษัทบีอีซีเวิลด์ (กรุงเทพฯธุรกิจ, 10 ต.ค. 2555)

- สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 ไม่มีแผนที่จะถอดนาย สรยุทธ ออกจากการจัดรายการ (ไทยโพสต์, 18 ต.ค.2555)

- คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ทำหนังสือถึงหน่วยงานต่าง ๆ ในตลาดทุน เพื่อให้ทุกองค์กรร่วมมือกันแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้น (เดลินิวส์, 3 พ.ย. 2555)

2) หนังสือพิมพ์ได้กระทำบทบาทหน้าที่ การแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะ เกี่ยวกับกรณีบริษัทไร้ส้ม จำกัด จำนวนทั้งหมด 28 ครั้ง โดยคคีเป็นร้อยละ 23.53 ของจำนวนบทบาทที่พบทั้งหมด ฐึ้งมักจะพบในรูปแบบของ บทความ ที่ผู้เขียนสามารถแสดงความคิดเห็น และเสนอแนะ โดยสามารถสรุปเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคดี เช่น
 - บทความกล่าวถึงกรณีที่นายสรยุทธออกมาชี้แจงผ่านรายการเรื่องเล่าเช้านี้ ซึ่งแทนที่จะได้รับความกระจ่าง แต่กลับเป็นการออกมาปฏิเสธในข้อกล่าวหา อีกทั้งยังแสดงความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์และการปฏิบัติตนของนายสรยุทธ (เดลินิวส์, 24 ก.ย. 2555)
 - การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกรณีที่ดินโททัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 ไม่ไถ่ นายสรยุทธ ภายหลังจากที่สำนักงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.). ชี้มูลความผิดกรณี บริษัท ไร่ส้ม จำกัด (ไทยโพสต์, 31 ต.ค. 2555)
 - การแสดงความคิดเห็นขององค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน เช่น
 - ผู้เขียนแสดงความคิดเห็นเรื่องกระแสเรียกร้องของคนในแวดวงวิชาชีพสื่อมวลชน ซึ่งไม่มีเสียงตอบรับจากองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง การทำหน้าที่สื่อมวลชนของนายสรยุทธในเหตุการณ์ต่าง ๆ และเสนอแนะให้ผู้อ่านมองโลกด้วยใจเป็นธรรม (เดลินิวส์, 10 ต.ค. 2555)
 - บทวิพากษ์วิจารณ์ กรณีหนังสือมติชนสุดสัปดาห์ พาดหัวข่าว “คนยังคงยึดเด่นโดยทำทนาย” และวิจารณ์เรื่องที่ดินนายสรยุทธไม่ออกมาแสดงความรับผิดชอบกับกรณีดังกล่าว (ไทยโพสต์, 24 ต.ค. 2555)
 - เรื่องมาตรฐานทางจริยธรรมเกี่ยวกับกรณีบริษัท ไร่ส้ม จำกัด กับกรณีนักข่าวร่วมเดินทางไปต่างประเทศกับประชาชนสภาฯ (กรุงเทพธุรกิจ, 20 พ.ย. 2555)
 - การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน เช่น
 - การเปรียบเทียบประเด็นข่าวที่สะท้อนความเชื่อมโยงที่ชัดเจน โปร่งใส ตรวจสอบได้และความสามารถในการรับผิดชอบของบุคคลสาธารณะ และองค์กรอิสระ ซึ่งถูกคาดหวังจากสังคมและเรื่องธรรมาภิบาล (กรุงเทพธุรกิจ, 2 ต.ค. 2555)
 - กระแสข่าวในกระหู่สินธร เว็บบอร์ดราชดำเนินกรณี ก.ล.ต. ทำหนังสือเตือนบริษัทในตลาดหุ้นในการทำธุรกรรมกับบริษัท ไร่ส้ม จำกัด (มติชน, 5 พ.ย. 2555)
- 3) หนังสือพิมพ์ได้กระทำบทบาท หน้าที การให้การศึกษา เกี่ยวกับกรณีบริษัท ไร่ส้ม จำกัด จำนวนทั้งหมด 7 ครั้ง โดยคิดเป็นร้อยละ 5.88 ของจำนวนบทบาทที่พบทั้งหมด ประเด็นการให้การศึกษาหรือให้ความรู้ที่พบในกลุ่มตัวอย่าง ปี พ.ศ. 2555 เช่น
- ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเรียกบุคคลเข้าชี้แจงหรือส่งเอกสาร (กรุงเทพธุรกิจ, 3 พ.ย. 2555)

- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ก.ล.ต.) จัดทำหนังสือเวียนเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชั่นที่เกิดขึ้น (เดลินิวส์, 3 พ.ย. 2555)
- แนวคิดการปฏิรูปสื่อ (กรุงเทพธุรกิจ, 20 พ.ย. 2555)

ตารางที่ 1.6 แสดงจำนวนข่าวตามบทบาทการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของหนังสือพิมพ์

ชื่อหนังสือพิมพ์	การให้ข่าวสาร	การแสดงความคิดเห็น และเสนอแนะ	การให้การศึกษา
ไทยโพสต์	15	5	0
แนวหน้า	15	7	0
เดลินิวส์	13	2	3
กรุงเทพธุรกิจ	12	3	3
คมชัดลึก	11	3	0
ข่าวสด	7	2	0
สยามรัฐ	5	2	1
มติชน	5	1	0
บางกอกทูเดย์	1	2	0
โลกวันนี้	0	1	0
ผู้จัดการ	0	0	0
รวม	84	28	7
ร้อยละ	70.59	23.53	5.88

2. วิเคราะห์เนื้อหา จริยธรรมของหนังสือพิมพ์ ในการนำเสนอข่าวกรณีศึกษา บริษัทไร้สัม จำกัด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลข่าวสารในหนังสือพิมพ์ 11 ชื่อฉบับ ระหว่างเดือนตุลาคม – ธันวาคม ปี พ.ศ. 2550 ประกอบไปด้วย

จำนวนข่าวสารที่เกี่ยวกับกรณีบริษัทไร้สัม จำกัด ที่ขัดต่อจริยธรรมฯ รวมทั้งหมด 4 ชิ้น ทั้งนี้ ข่าว 1 ชิ้น อาจมีเนื้อหาขัดต่อจริยธรรมของหนังสือพิมพ์ได้มากกว่า 1 ข้อ เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังแสดงรายการตามตารางที่ 1.7

1) การขัดต่อหลักจริยธรรมในด้าน “การพาดหัวข่าว และความน่าเชื่อถือของหนังสือพิมพ์ ต้องไม่เกินจากข้อเท็จจริงในข่าว และต้องสะท้อนใจความสำคัญ หรือเนื้อหาหลักของข่าว” จำนวน 3 ครั้ง โดยคิดเป็นร้อยละ 75 ของจำนวนข่าวที่ขัดต่อจริยธรรมฯ ซึ่งสามารถสรุปเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- การพาดหัวข่าวไม่ตรงกับเนื้อหาหลักของข่าว เช่น
 - ‘ไร่ส้ม’ รอคยาค (บางกอกทูเดย์, 8 ก.ย. 2550) ซึ่งคำว่า รอค ความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.2542 หมายถึง รอค ฟันไป ปลอดภัย โดยในเนื้อหาข่าวไม่ได้กล่าวถึงการรอดฟันหรือไม่รอดฟันจากคดี เป็นเพียงแค่การเล่าถึงรายละเอียดการดำเนินคดี
 - แฉจับพริศกร ‘สรยุทธ’ โกง ‘อสมท’ 138 ล้าน (โลกวันนี้, 1 พ.ย. 2550) โดยคำว่า แฉ หมายถึง แสดงให้รู้ บอกให้รู้ และคำว่า จับ หมายถึง อาการที่ใช้มือแตะต้องสิ่งใดสิ่งหนึ่งตลอดจนกำไว้ยึดไว้ ซึ่งในเนื้อหาข่าวระบุเพียงการให้ข้อมูลของบริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) แฉความดำเนินคดีเพิ่มเติมเท่านั้น

2) การขัดต่อหลักจริยธรรมในด้าน “หนังสือพิมพ์ต้องแสดงความพยายามในการให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย การเสนอข่าวที่มีการพาดพิง อันอาจเกิดความเสียหายแก่บุคคล หรือองค์กรใด ๆ ต้องแสดงถึงความพยายามในการเปิดโอกาส ให้ฝ่ายที่ถูกกล่าวหาแสดงข้อเท็จจริงด้วย นอกจากนี้ในการแสดงความคิดเห็นหรือวิพากษ์วิจารณ์ หนังสือพิมพ์ต้องให้ความเที่ยงธรรมแก่ฝ่ายที่ถูกพาดพิงเสมอ” จำนวน 1 ครั้ง โดยคิดเป็นร้อยละ 25 ของจำนวนข่าวที่ขัดต่อจริยธรรมฯ ซึ่งสามารถสรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

- การไม่ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย เช่น
 - การวิจารณ์การทำงานของบริษัท ไร่ส้ม จำกัด กับบริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) และสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 เช่น แทนที่บริษัท ไร่ส้มของนายสรยุทธจะหาเงินเฉพาะกับเวลาโฆษณาที่ตนได้รับส่วนแบ่งเท่านั้น กลับได้นำเวลาโฆษณาในส่วนที่เป็นของอสมทไปขายด้วย โดยกระทำอย่างนี้มาตั้งแต่ปี 2547-2548 และมกราคม-มิถุนายน 2549 และมีได้นำผลประโยชน์ที่ได้รับมาแบ่งให้แก่ อสมท ตามที่ควรจะเป็น และการปฏิบัติของช่อง 3 ว่า ช่อง 3 จะมีทำอย่างไร? การอ้างว่าเป็นเรื่องส่วนตัวของนายสรยุทธจะเหมาะสมหรือไม่? หรือช่อง 3 จะยอมรับว่า มาตรฐานของคนแบบนายสรยุทธนี้เอง คือแบบอย่างที่ต้องการให้เยาวชนคนดูทั่วประเทศยึดเอาเป็นแบบบรรทัดฐานในสังคม? ซึ่งเป็นการกล่าวหานายสรยุทธและช่อง 3 ฝ่ายเดียว โดยไม่มีความเห็นจากผู้ถูกพาดพิงถึง (แนวหน้า, 2 พ.ย. 2550)

3) การติดต่อหลักจริยธรรมในด้าน “หนังสือพิมพ์ต้องยึดถือข้อเท็จจริง ความถูกต้องแม่นยำ ไม่แต่งเติมเนื้อหาสาระของข่าวจนคลาดเคลื่อน หรือเกินจากความเป็นจริง” ในกลุ่มตัวอย่างปี พ.ศ. 2550 ไม่พบประเด็นการติดต่อหลักจริยธรรมดังกล่าว

ตารางที่ 1.7 แสดงจำนวนการนำเสนอข่าวโดยยึดตามกรอบ “ข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์ พ.ศ. 2541” ที่เกี่ยวข้องกับกรณีบริษัท ไร่ส้ม จำกัด

ชื่อหนังสือพิมพ์	การนำเสนอต่างจากข้อเท็จจริง	พาดหัวข่าวเกินจากข้อเท็จจริงในข่าว	ไม่ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย	จำนวนข่าวที่ติดต่อจริยธรรมฯ
บางกอกทูเดย์	-	2	-	2
โลกวันนี้	-	1	-	1
มติชน	-	-	-	-
สยามรัฐ	-	-	-	-
ผู้จัดการ	-	-	-	-
เดลินิวส์	-	-	-	-
กรุงเทพธุรกิจ	-	-	-	-
ข่าวสด	-	-	-	-
คมชัดลึก	-	-	-	-
ไทยโพสต์	-	-	-	-
แนวหน้า	-	-	1	1
รวม	-	3	1	4
ร้อยละ	-	75	25	4

หนังสือพิมพ์ไม่มีการปฏิบัติตามประเด็นจริยธรรมของหนังสือพิมพ์ ดังแสดงรายการตามตารางที่ 1.8

- 1) ประเด็นการพาดหัวข่าวเกินจากข้อเท็จจริงในข่าว พบในหนังสือพิมพ์บางกอกทูเดย์และโลกวันนี้
- 2) หนังสือพิมพ์ที่ปฏิบัติตามประเด็นจริยธรรมของหนังสือพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ กรุงเทพธุรกิจ ข่าวสด คมชัดลึก ไทยโพสต์ แนวหน้า ผู้จัดการ และสยามรัฐ

ตารางที่ 1.8 แสดงการปฏิบัติตามประเด็นจริยธรรมของหนังสือพิมพ์

ชื่อหนังสือพิมพ์	การปฏิบัติตามประเด็นจริยธรรม		ประเด็นที่พบ
เดลินิวส์	มี	/	<ul style="list-style-type: none"> นำเสนอตามข้อเท็จจริง พาดหัวข่าวตามข้อเท็จจริง ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย
	ไม่มี	-	-
กรุงเทพธุรกิจ	มี	/	<ul style="list-style-type: none"> นำเสนอตามข้อเท็จจริง พาดหัวข่าวตามข้อเท็จจริง ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย
	ไม่มี	-	-
ข่าวสด	มี	/	<ul style="list-style-type: none"> นำเสนอตามข้อเท็จจริง พาดหัวข่าวตามข้อเท็จจริง ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย
	ไม่มี	-	-
คมชัดลึก	มี	-	<ul style="list-style-type: none"> นำเสนอตามข้อเท็จจริง พาดหัวข่าวตามข้อเท็จจริง ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย
	ไม่มี	-	-
ไทยโพสต์	มี	/	<ul style="list-style-type: none"> นำเสนอตามข้อเท็จจริง พาดหัวข่าวตามข้อเท็จจริง ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย
	ไม่มี	-	-
แนวหน้า	มี	/	<ul style="list-style-type: none"> นำเสนอตามข้อเท็จจริง พาดหัวข่าวตามข้อเท็จจริง
	ไม่มี	/	<ul style="list-style-type: none"> ไม่ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย
บางกอกทูเดย์	มี	/	<ul style="list-style-type: none"> นำเสนอตามข้อเท็จจริง ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย
	ไม่มี	/	<ul style="list-style-type: none"> พาดหัวข่าวเกินจากข้อเท็จจริงในข่าว

ชื่อหนังสือพิมพ์	การปฏิบัติตามประเด็นจริยธรรม		ประเด็นที่พบ
ผู้จัดการรายวัน	มี	/	<ul style="list-style-type: none"> นำเสนอตามข้อเท็จจริง พาดหัวข่าวตามข้อเท็จจริง ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย
	ไม่มี	-	-
มติชน	มี	/	<ul style="list-style-type: none"> นำเสนอตามข้อเท็จจริง พาดหัวข่าวตามข้อเท็จจริง ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย
	ไม่มี	-	-
สยามรัฐ	มี	/	<ul style="list-style-type: none"> นำเสนอตามข้อเท็จจริง
	ไม่มี	-	-
โลกวันนี้	มี	/	<ul style="list-style-type: none"> นำเสนอตามข้อเท็จจริง ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย
	ไม่มี	/	<ul style="list-style-type: none"> พาดหัวข่าวเกินจากข้อเท็จจริงในข่าว

ส่วนที่ 2 ข้อมูลข่าวสารในหนังสือพิมพ์ 11 ชื่อฉบับ ระหว่างเดือนกันยายน – พฤศจิกายน ปี พ.ศ. 2555 ประกอบไปด้วย

จำนวนข่าวสารที่เกี่ยวกับกรณี บริษัท ไร่ส้ม จำกัด ที่ขัดต่อจริยธรรมฯ รวมทั้งหมด 35 ครั้ง ทั้งนี้ข่าว 1 ชิ้น อาจมีเนื้อหาขัดต่อจริยธรรมของหนังสือพิมพ์ได้มากกว่า 1 ข้อ เรียงตามลำดับจากมากไปน้อยดังแสดงรายการตามตารางที่ 1.9

1) การขัดต่อหลักจริยธรรมในด้าน “การพาดหัวข่าวและความน่าเชื่อถือของหนังสือพิมพ์ ต้องไม่เกินจากข้อเท็จจริงในข่าว และต้องสะท้อนใจความสำคัญ หรือเนื้อหาหลักของข่าว” จำนวน 24 ครั้ง โดยคิดเป็นร้อยละ 68.56 ของจำนวนข่าวที่ขัดต่อจริยธรรมฯ พบในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ จำนวน 5 ครั้ง หนังสือพิมพ์แนวหน้า จำนวน 4 ครั้ง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ จำนวน 3 ครั้ง หนังสือพิมพ์คมชัดลึก ข่าวสด สยามรัฐและบางกอกทูเดย์ จำนวน 2 ครั้ง หนังสือพิมพ์มติชนและโลกวันนี้ จำนวน 1 ข่าว ซึ่งสามารถสรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

- การพาดหัวข่าวเกินจากข้อเท็จจริง เช่น

- เชือดสรยุทธ ‘หนูนโคง’ (เดลินิวส์, 22 ก.ย. 2555) คำว่า เชือด ความหมายโดยนัยแล้ว จะหมายถึงการลงโทษหรือการตัดสิน ซึ่งในเนื้อหาข่าวไม่ได้มีการกล่าวถึงการลงโทษหรือการตัดสินคดีแต่อย่างใด เป็นเพียงการแถลงจากสำนักงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ภายหลังจากการประชุม ซึ่งที่ประชุมมีมติเอกฉันท์ซึ่งมุลความผิดนางพิชชาภา เอี่ยมสะอาด เจ้าหน้าที่ธุรการ บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) กับพวกที่ช่วยเหลือบริษัท ไร่ส้ม จำกัด ในการโฆษณาเกินเวลาที่ได้ระบุไว้ในสัญญา โดยไม่เรียกเก็บเงินเพิ่มเติม

- เตือนบริษัทในตลาดหุ้นอย่าขู่ไร่ส้ม ก.ล.ต.ออกโรง ร่อนหนังสือเตือนบริษัทในตลาดหุ้นระวังทำธุรกิจกับบริษัท ไร่ส้ม หวังแก้ปัญหา (เดลินิวส์, 4 พ.ย. 2555) ทั้งนี้คำว่า ขู่ หมายถึง ขู่จ้าน ; ขู่จ้าน เข้าไปยุ่งเกี่ยวในสถานที่หรือในเรื่องที่ไม่ใช่หน้าที่ของตัวจนนำเกลียด โดยในเนื้อหาข่าวกล่าวถึง นายวรพล โสคติยานุรักษ์ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ทำหนังสือถึงกรรมการและผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) กรรมการผู้จัดการของบริษัทจดทะเบียน (บจ.) บริษัทหลักทรัพย์ (บล.) บริษัทที่ปรึกษาทางการเงินและสมาคมที่เกี่ยวข้องกับตลาดทุนทุกแห่ง เพื่อให้ทุกองค์กรร่วมมือกันแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้น ซึ่งทาง ก.ล.ต. ต้องการให้แต่ละบริษัทหรือแต่ละองค์กรในตลาดทุนเป็นผู้พิจารณาเองตามความเหมาะสม

- สหบาทา! รุมสรยุทธ! ช้อง 3 โคดอ้อม! ดาย-รอดเท่ากัน! (บางกอกทูเดย์, 18 ก.ย. 2555) ทั้งนี้คำว่า สห หมายถึง ด้วยกัน ร่วมกัน และคำว่า บาทา หรือบาทหมายถึง เท้า ซึ่งในเนื้อหาข่าวกล่าวถึงหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ที่ออกมากดดัน และกลุ่มคนที่อยู่ในแวดวงสื่อมวลชนที่ออกมาเรียกร้องให้นายสรยุทธ ยุติบทบาทการทำหน้าที่สื่อมวลชน ต่อมาคือกลุ่มภาคีเครือข่ายต่อต้านคอร์รัปชันที่กดดันไปทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 และจะร่วมกันถอนโฆษณาจากบริษัทใหญ่ ๆ ที่เป็นสมาชิกของหอการค้าไทย

- กูรูสื่อซัด ‘สรยุทธ’ จุดดำงวงการข่าวจีวีสำนักวิทยุติบทบาท (แนวหน้า, 8 ต.ค. 2555) คำว่า จุด หมายถึง รอยหรือแฉที่มีลักษณะกลม ๆ ปรากฏที่ผิวพื้น และคำว่า ดำง หมายถึง เป็นดวงหรือเป็นจุดขาว ๆ ผิดกับสีพื้น โดยปริยายหมายความว่า มีมลทิน มัวหมอง ไม่บริสุทธิ์ ซึ่งในเนื้อหาข่าวกล่าวถึง ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล หนึ่งในกูรูแห่งวงการสื่อสารมวลชนไทย ที่กล่าวถึงกรณีสำนักงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ชี้มูลบริษัท ไร่ส้ม จำกัด กระทำผิดกรณีขักยกเงินโฆษณา 138 ล้านบาท โดยมองว่ามีความผิด 2 เรื่อง คือ ความผิดเกี่ยวกับการทำธุรกิจ กับความผิดในเชิงจรรยาบรรณ

- การพาดหัวข่าวกับเนื้อหาไม่ตรงกัน เช่น
 - สรยุทธใต้คดีสินบน ‘หูดำ’ ยื่นลาออก ขู่ฟ้องกลับปช. ป.ป.ช. ژی้มูลบาน ‘พล.ต.ต. วิชัย-สรยุทธ’ ชักแถวโต้ รองแต้มีไขก๊อกลาดำรวจลันฟ้องทุกคน (ข่าวสด, 23 ก.ย. 2555)

2) การขัดต่อหลักจริยธรรมในด้าน “หนังสือพิมพ์ต้องแสดงความพยายามในการให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย การเสนอข่าวที่มีการพาดพิง อันอาจเกิดความเสียหายแก่บุคคลหรือองค์กรใด ๆ ต้องแสดงถึงความพยายามในการเปิด โอกาสให้ฝ่ายที่ถูกกล่าวหาแสดงข้อเท็จจริงด้วย นอกจากนี้ในการแสดงความคิดเห็นหรือวิพากษ์วิจารณ์ หนังสือพิมพ์ต้องให้ความเที่ยงธรรมแก่ฝ่ายที่ถูกพาดพิงเสมอ” จำนวน 10 ครั้งโดยคิดเป็นร้อยละ 28.57 ของจำนวนข่าวที่ขัดต่อจริยธรรม ๗ พบในหนังสือพิมพ์คมชัดลึก จำนวน 3 ครั้ง หนังสือพิมพ์มติชนและคมชัดลึก จำนวน 2 ครั้ง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ข่าวสดและสยามรัฐ จำนวน 1 ครั้ง ซึ่งสามารถสรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

- การไม่ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย เช่น
 - ศาลเตี้ย บทบรรณาธิการเกี่ยวกับเรื่องที่ถูกถด. ส่งหนังสือเวียนถึงบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ว่าถด. ตั้งตนเป็นศาลชี้ถูกชี้ผิดผู้อื่น (ข่าวสด, 12 พ.ย. 2555)
 - ถด. แนะระวังทำธุรกิจกับ ‘ไร่ส้ม’ สุ่มเสี่ยงละเมิดจรรยาบรรณเป็นการนำเสนอข่าวกรณีที่ ก.ล.ต. ส่งหนังสือแจ้งเวียนหน่วยงานต่าง ๆ ในตลาดหลักทรัพย์และให้ทำธุรกิจอย่างรอบคอบกับบุคคลที่มีพฤติกรรมเข้าข่ายทุจริตคอร์รัปชัน (คมชัดลึก, 3 พ.ย. 2555)
 - สภานี้ชี้ ‘สรยุทธ’ หยุดทำหน้าทีสื่อ กมธ.พัฒนาการเมืองฯ ส่งรายงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง-พรรคการเมือง-ช่อง 3 ร่วมแบน “สรยุทธ” อ้างต้องมีจรรยาบรรณมากกว่าคนอื่น บทความพุดถึงกรณีทีหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์ นักวิชาการและนักวิชาชีพในงานเสวนา บริษัทห้างร้านต่าง ๆ ที่ออกมาคัดค้านเรียกร้องให้นายสรยุทธยุติบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนนั้นซึ่งผู้เขียนได้แสดงความเห็นว่าคนที่ไล่คุณสรยุทธน่าจะใช้เวลาสำรวจตัวเองและองค์กรสื่อที่ตัวเองสังกัดอยู่จะดีกว่า (ข่าวสด, 15 พ.ย. 2555)
 - เดือนเลียงทำธุรกิจ ‘สรยุทธ-บ. ไร่ส้ม’ ถด. สวมบทเข้มร้อนหนังสือเวียนถล่ำสู่ ‘อาชญากรข่าว’ (แนวหน้า, 3 พ.ย. 2555)

3) การขัดต่อหลักจริยธรรมในด้าน “หนังสือพิมพ์ต้องยึดถึงข้อเท็จจริง ความถูกต้องแม่นยำ ไม่แต่งเติมเนื้อหาสาระของข่าว จนคลาดเคลื่อนหรือเกินจากความเป็นจริง” จำนวน 1 ครั้งโดยคิดเป็นร้อยละ 2.86 ของจำนวนข่าวที่ขัดต่อจริยธรรมฯ เป็นการนำเสนอข่าวที่คลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง พบในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ฉบับวันที่ 26 ต.ค. 2555 โดยการรายงานคำให้การ

ของนางพิชชาภา เอี่ยมสะอาด ต่อกรรมการ ป.ป.ช. มัด “สรยุทธ” สั่งให้ช่วยพร้อมเสนอจ่ายค่าตอบแทน 2% ซึ่งในเนื้อหาข่าวระบุว่านายสรยุทธได้จ่ายเงินให้นางพิชชาภาประมาณ 8 ครั้ง ซึ่งทั้ง 8 ครั้งดังกล่าวไม่ได้จ่ายให้นางพิชชาภาอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวต่างจากข้อเท็จจริงที่เคยเผยแพร่ข้อมูลมาก่อนหน้านี้ คือ มีการจ่ายเช็ค 6 ครั้ง เป็นเงิน 739,770.50 บาท

ตารางที่ 1.9 แสดงจำนวนการนำเสนอข่าวโดยยึดตามกรอบ “ข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์ พ.ศ. 2541” ที่เกี่ยวข้องกับกรณีบริษัท ไร่ส้ม จำกัด

ชื่อหนังสือพิมพ์	การนำเสนอต่างจากข้อเท็จจริง	พาดหัวข่าวเกินจากข้อเท็จจริงในข่าว	ไม่ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย	จำนวนข่าวที่ขัดต่อจริยธรรมฯ
แนวหน้า	-	4	3	7
เดลินิวส์	-	5	-	5
คมชัดลึก	-	2	2	4
กรุงเทพธุรกิจ	-	3	1	4
ข่าวสด	-	2	1	3
มติชน	-	1	2	3
สยามรัฐ	-	2	1	3
ไทยโพสต์	1	2	-	3
บางกอกทูเดย์	-	2	-	2
โลกวันนี้	-	1	-	1
ผู้จัดการ	-	-	-	-
รวม	1	24	10	35
ร้อยละ	2.86	68.56	28.57	100

หนังสือพิมพ์ไม่มีการปฏิบัติตามประเด็นจริยธรรมของหนังสือพิมพ์ดังแสดงรายการตามตารางที่ 1.10

1) ประเด็นการพาดหัวข่าวเกินจากข้อเท็จจริงในข่าว พบในทุกหนังสือพิมพ์ยกเว้นหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ

2) ประเด็นการไม่ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย พบในหนังสือพิมพ์คมชัดลึก แนวหน้า กรุงเทพธุรกิจ ข่าวสด มติชน และสยามรัฐ

3) ประเด็นการนำเสนอต่างจากข้อเท็จจริงในหนังสือพิมพ์ พบในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์

ตารางที่ 1.10 แสดงการปฏิบัติตามประเด็นจริยธรรมของหนังสือพิมพ์

ชื่อหนังสือพิมพ์	การปฏิบัติตามประเด็นจริยธรรม		ประเด็นที่พบ
เดลินิวส์	มี	/	<ul style="list-style-type: none"> นำเสนอตามข้อเท็จจริง ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย
	ไม่มี	/	<ul style="list-style-type: none"> พาดหัวข่าวเกินจากข้อเท็จจริงในข่าว
กรุงเทพธุรกิจ	มี	/	<ul style="list-style-type: none"> นำเสนอตามข้อเท็จจริง
	ไม่มี	/	<ul style="list-style-type: none"> พาดหัวข่าวเกินจากข้อเท็จจริงในข่าว ไม่ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย
ข่าวสด	มี	/	<ul style="list-style-type: none"> นำเสนอตามข้อเท็จจริง
	ไม่มี	/	<ul style="list-style-type: none"> พาดหัวข่าวเกินจากข้อเท็จจริงในข่าว ไม่ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย
คมชัดลึก	มี	/	<ul style="list-style-type: none"> นำเสนอตามข้อเท็จจริง
	ไม่มี	/	<ul style="list-style-type: none"> พาดหัวข่าวเกินจากข้อเท็จจริงในข่าว ไม่ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย
ไทยโพสต์	มี	/	<ul style="list-style-type: none"> ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย
	ไม่มี	/	<ul style="list-style-type: none"> นำเสนอคลาดเคลื่อนกับข้อเท็จจริง พาดหัวข่าวตามข้อเท็จจริง
แนวหน้า	มี	/	<ul style="list-style-type: none"> นำเสนอตามข้อเท็จจริง
	ไม่มี	/	<ul style="list-style-type: none"> พาดหัวข่าวเกินจากข้อเท็จจริงในข่าว ไม่ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

ชื่อหนังสือพิมพ์	การปฏิบัติตามประเด็นจริยธรรม		ประเด็นที่พบ
บางกอกทูเดย์	มี	/	<ul style="list-style-type: none"> นำเสนอตามข้อเท็จจริง ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย
	ไม่มี	/	<ul style="list-style-type: none"> พาดหัวข่าวเกินจากข้อเท็จจริงในข่าว
มติชน	มี	/	<ul style="list-style-type: none"> นำเสนอตามข้อเท็จจริง
	ไม่มี	/	<ul style="list-style-type: none"> พาดหัวข่าวเกินจากข้อเท็จจริงในข่าว ไม่ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย
สยามรัฐ	มี	/	<ul style="list-style-type: none"> นำเสนอตามข้อเท็จจริง
	ไม่มี	/	<ul style="list-style-type: none"> พาดหัวข่าวเกินจากข้อเท็จจริงในข่าว ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย
โลกวันนี้	มี	/	<ul style="list-style-type: none"> นำเสนอตามข้อเท็จจริง ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย
	ไม่มี	/	<ul style="list-style-type: none"> พาดหัวข่าวเกินจากข้อเท็จจริงในข่าว

3. การวิเคราะห์การนำเสนอข่าวกรณีบริษัท ไร่ส้ม จำกัด ที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย รายวัน จำนวน 11 ชื่อฉบับ

การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์มติชน

จากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างข่าว ในปี พ.ศ. 2550 และ ปี พ.ศ. 2555 พบว่า มีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับกรณีบริษัท ไร่ส้ม จำกัด เพิ่มขึ้นจาก 2 ข่าว เป็น 7 ข่าว โดยนำเสนอในรูปแบบของข่าวมากที่สุด

มีการแสดงบทบาทหน้าที่ การให้ข่าวสารมากที่สุด รองลงมาคือการแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะ และการให้การศึกษา คือเรื่องการกระทำความผิดตามพ.ร.บ. ความผิดพนักงานองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2502 มาตรา 6 มาตรา 8 และมาตรา 11 ประกอบกับประมวลกฎหมายอาญามาตรา 86

มีการจัดต่อหลักจริยธรรมของหนังสือพิมพ์ในด้าน “การพาดหัวข่าวและความนำของหนังสือพิมพ์ ต้องไม่เกินจากข้อเท็จจริงในข่าวและต้องสะท้อนใจความสำคัญหรือเนื้อหาหลักของข่าว” ที่เป็นการใช้คำหือหาวและเกินจริงในการพาดหัวข่าว และในด้าน “หนังสือพิมพ์ต้องแสดงความพยายามในการให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย การเสนอข่าวที่มีการพาดพิง อันอาจเกิดความเสียหายแก่บุคคลหรือองค์กรใด ๆ ต้องแสดงถึงความพยายามในการเปิดโอกาสให้ฝ่ายที่ถูกกล่าวหาแสดงข้อเท็จจริงด้วย นอกจากนี้ในการแสดงความคิดเห็นหรือวิพากษ์วิจารณ์หนังสือพิมพ์ต้องให้ความเที่ยงธรรมแก่ฝ่ายที่ถูกพาดพิงเสมอ” โดยประเด็นการจัดต่อจริยธรรมฯ ที่พบ คือแจ้งบจ. ทำธุรกิจกับ ‘ไร่ส้ม’ เนื่องจาก ก.ล.ต. ส่งหนังสือเวียนถึงบริษัทจดทะเบียน(บจ.) โดยแจ้งให้บจ.พิจารณาอย่างรอบคอบและระมัดระวังในการทำธุรกิจกับบุคคลที่มีพฤติกรรมเข้าข่ายทุจริตคอร์รัปชัน อันเนื่องมาจากที่ป.ป.ช.ชี้มูลความผิดฯ เป็นการพาดพิงถึงบุคคลหรือองค์กรและชี้แนะให้หน่วยงานอื่น ๆ เข้าใจผิดได้

การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์สยามรัฐ

จากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างข่าว ในปี พ.ศ. 2550 และ ปี พ.ศ. 2555 พบว่า มีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับกรณีบริษัท ไร่ส้ม จำกัด เพิ่มขึ้นจาก 1 ข่าว เป็น 5 ข่าว โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบข่าวมากที่สุด

มีการแสดงบทบาทหน้าที่ การให้ข่าวสารมากที่สุด เช่น ปปช.ฟัน ‘ไร่ส้ม’ ทุจริต 138 ล้าน โฆษณา ‘อสมท’ ‘สทรูท’ กระอักเจอคดีอาญาซ้ำ “ป.ป.ช.” มีมติเอกฉันท์ 7 ต่อ 0 ฟันอาญา-แพ่ง

“บ.ไร้สัม-สรยุทธ” พิธีกรข่าวชื่อดัง ฐานสนับสนุนโฆษณา “บมจ.อสมท” เสียหาย 138 ล้าน ส่วนเจ้าหน้าที่ “บมจ” เจอดำเนินคดี

มีการขัดต่อหลักจริยธรรมของหนังสือพิมพ์ในด้าน “การพาดหัวข่าวและความน่าเชื่อถือของหนังสือพิมพ์ ต้องไม่เกินจากข้อเท็จจริงในข่าวและต้องสะท้อนใจความสำคัญหรือเนื้อหาหลักของข่าว” และในด้าน “หนังสือพิมพ์ต้องแสดงความพยายามในการให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย การเสนอข่าวที่มีการพาดพิง อันอาจเกิดความเสียหายแก่บุคคลหรือองค์กรใด ๆ ต้องแสดงถึงความพยายามในการเปิดโอกาสให้ฝ่ายที่ถูกกล่าวหาแสดงข้อเท็จจริงด้วย นอกจากนี้ในการแสดงความคิดเห็นหรือวิพากษ์วิจารณ์ หนังสือพิมพ์ต้องให้ความเที่ยงธรรมแก่ฝ่ายที่ถูกพาดพิงเสมอ” คือ ประเด็นมาตรฐานสรยุทธแห่งไร้สัม มาตรฐานทางจริยธรรมช่อง 3 ผู้สื่อข่าวเขียนบทความวิจารณ์บริษัทไร้สัมกับ อสมทและช่อง 3 แทนที่บริษัทไร้สัมของนายสรยุทธจะหากินเฉพาะกับเวลาโฆษณาที่ตนได้รับส่วนแบ่งเท่านั้น กลับได้นำเวลาโฆษณาในส่วนที่เป็นของอสมทไปขายด้วย โดยกระทำอย่างนี้มาตั้งแต่ปี 2547-2548 และมกราคม-มิถุนายน 2549 และมีได้นำผลประโยชน์ที่ได้รับมาแบ่งให้แก่ อสมท ตามที่ควรจะเป็น และการปฏิบัติของช่อง 3 ว่า ช่อง 3 จะมีทำที่อย่างไร? การอ้างว่าเป็นเรื่องส่วนตัวของนายสรยุทธจะเหมาะสมหรือไม่? หรือช่อง 3 จะยอมรับว่า มาตรฐานของคนแบบนายสรยุทธนี้เอง คือแบบอย่างที่ต้องการให้เยาวชนคนดูทั่วประเทศยึดเอาเป็นแบบบรรทัดฐานในสังคม? ซึ่งเป็นการกล่าวหานายสรยุทธและช่อง 3 ฝ่ายเดียว โดยไม่มีความเห็นจากผู้ถูกพาดพิงถึง

การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์แนวหน้า

จากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างข่าว ในปี พ.ศ. 2550 และ ปี พ.ศ. 2555 พบว่า มีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับกรณีบริษัท ไร้สัม จำกัด เพิ่มขึ้นจาก 1 ข่าว เป็น 17 ข่าวโดยมีการนำเสนอรูปแบบข่าวมากที่สุด

มีการแสดงบทบาทหน้าที่ ในการให้ข่าวสาร มากที่สุด รองลงมาคือบทบาทการแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะ เช่น บทความเรื่อง เรื่องน่าเช้านี้ วิพากษ์วิจารณ์การทำหน้าที่พิธีกรของนายสรยุทธ ในรายการเรื่องเล่าเช้านี้

มีการขัดต่อหลักจริยธรรมของหนังสือพิมพ์ในด้าน “การพาดหัวข่าวและความน่าเชื่อถือของหนังสือพิมพ์ ต้องไม่เกินจากข้อเท็จจริงในข่าวและต้องสะท้อนใจความสำคัญหรือเนื้อหาหลักของข่าว” ถึง 8 ครั้ง จากจำนวนการนำเสนอเกี่ยวกับบริษัท ไร้สัม จำกัด 18 ข่าว เช่น พาดหัวข่าว “เรื่องน่าเช้านี้” หรือ “กรรมกรข่าว อย่าถลำสู่ ‘อาชญากรข่าว’” เป็นการใช้ภาษาพาดหัวข่าวที่เกินจากข้อเท็จจริงในข่าว และด้าน “หนังสือพิมพ์ต้องแสดงความพยายามในการให้ความเป็น

กรรมแก่ทุกฝ่ายการเสนอข่าวที่มีการพาดพิง อันอาจเกิดความเสียหายแก่บุคคลหรือองค์กรใดๆ ต้องแสดงถึงความพยายามในการเปิดโอกาสให้ฝ่ายที่ถูกกล่าวหาแสดงข้อเท็จจริงด้วย นอกจากนี้ ในการแสดงความคิดเห็นหรือวิพากษ์วิจารณ์ หนังสือพิมพ์ต้องให้ความเที่ยงธรรมแก่ฝ่ายที่ถูก พาดพิงเสมอ” เช่น เดือนเลี้ยงทำธุรกิจ ‘สทรุท-บ. ไร่ส้ม’ กต. สวมบทเข้มนร้อนหนังสือเวียน เป็นการนำเสนอข้อมูลจาก ก.ล.ต. เพียงด้านเดียว คล้ายกับตัดสินว่าบริษัท ไร่ส้ม ทุจริตคอร์รัปชัน

การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ

จากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างข่าว ในปี พ.ศ. 2550 และ ปี พ.ศ. 2555 พบว่า มีการนำเสนอ ข่าวเกี่ยวกับกรณีบริษัท ไร่ส้ม จำกัด ลดลงจาก 1 ข่าว เป็น ไม่พบข่าว โดยเป็นการนำเสนอใน รูปแบบข่าว

มีการแสดงบทบาทหน้าที่ในการให้ข่าวสาร คือ อสมท แข็งความเพิ่มเติมกรณี ไร่ส้ม เอาผิด 2 พนักงานข้อหาปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยความผิดของพนักงานของรัฐและแจ้ง ความเอาผิดบริษัท ไร่ส้มฯ กับพวกฐานให้การสนับสนุนการกระทำความผิด

หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ไม่พบการขัดต่อหลักจริยธรรมของหนังสือพิมพ์แต่อย่างใด

การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ

จากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างข่าว ในปี พ.ศ. 2550 และ ปี พ.ศ. 2555 พบว่า มีการนำเสนอ ข่าวเกี่ยวกับกรณีบริษัท ไร่ส้ม จำกัด เพิ่มขึ้นจาก 3 ข่าว เป็น 14 ข่าว โดยมีการนำเสนอในรูปแบบ ข่าว มากที่สุด

มีการแสดงบทบาทหน้าที่ในการให้ข่าวสารมากที่สุด รองลงมาคือการแสดงความคิดเห็น และเสนอแนะ รวมทั้งมีการให้การศึกษา เช่น ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเรียกบุคคลเข้าชี้แจง หรือส่งเอกสาร

มีการขัดต่อหลักจริยธรรมของหนังสือพิมพ์ในด้าน “การพาดหัวข่าวและความน่าเชื่อถือของ หนังสือพิมพ์ ต้องไม่เกินจากข้อเท็จจริงในข่าวและต้องสะท้อนใจความสำคัญหรือเนื้อหาหลัก ของข่าว” จำนวน 22 ครั้ง จากจำนวนการนำเสนอเกี่ยวกับบริษัท ไร่ส้ม จำกัด 17 ข่าว เช่น พาด หัวข่าว “ป.ป.ช. ฟันอาญา ‘บ. ไร่ส้ม’ โกงโฆษณาอสมท 138 ล้าน” หรือ “เอกชน-รสก. ตัดขาด ‘ไร่ส้ม’ เลิกธุรกรรมหลังสิ้นสัญญา”

การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์

จากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างข่าว ในปี พ.ศ. 2550 และ ปี พ.ศ. 2555 พบว่า มีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับกรณีบริษัท ไร่ส้ม จำกัด เพิ่มขึ้นจาก 1 ข่าว เป็น 18 ข่าวโดยมีการนำเสนอในรูปแบบข่าวมากที่สุด

มีการแสดงบทบาทหน้าที่ในการให้ข่าวสารมากที่สุดรองลงมาคือการแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะ เช่น การแสดงความคิดเห็นกรณี หนังสือมดิชนสุดสัปดาห์ พาดหัวข่าว “คนยังคงยึดเด่น โดยทำหาย” และการวิพากษ์วิจารณ์เรื่องที่นาย สรยุทธ ไม่ออกมาแสดงความรับผิดชอบกับกรณีดังกล่าว

มีการจัดต่อหลักจริยธรรมของหนังสือพิมพ์ในด้าน “การพาดหัวข่าวและความน่าเชื่อถือของหนังสือพิมพ์ ต้องไม่เกินจากข้อเท็จจริงในข่าวและต้องสะท้อนใจความสำคัญหรือเนื้อหาหลักของข่าว” และมีการจัดต่อหลักจริยธรรมในด้าน “หนังสือพิมพ์ต้องยึดถึงข้อเท็จจริง ความถูกต้องแม่นยำ ไม่แต่งเติมเนื้อหาสาระของข่าวจนคลาดเคลื่อนหรือเกินจากความเป็นจริง” คือ รายงานคำให้การของนางพิชชาภา เอี่ยมสะอาด ต่อกรรมการ ป.ป.ช. มัด “สรยุทธ” สั่งให้ช่วย พร้อมเสนอจ่ายค่าตอบแทน 2% ซึ่งในเนื้อหาข่าวระบุว่า นายสรยุทธได้จ่ายเงินให้นางพิชชาภา ประมาณ 8 ครั้ง ซึ่งทั้ง 8 ครั้งดังกล่าวไม่ได้จ่ายให้นางพิชชาภาอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวต่างจากข้อเท็จจริงที่เคยเผยแพร่ข้อมูลมาก่อนหน้านี้ คือ มีการจ่ายเช็ค 6 ครั้ง เป็นเงิน 739,770.50 บาท

การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์โลกวันนี้

จากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างข่าว ในปี พ.ศ. 2550 และ ปี พ.ศ. 2555 พบว่า มีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับกรณีบริษัท ไร่ส้ม จำกัด ลดลงจาก 2 ข่าว เหลือ 1 ข่าวโดยมีการนำเสนอในรูปแบบของข่าวมากที่สุด

มีการแสดงบทบาทหน้าที่ในการให้ข่าวสารมากที่สุดรองลงมาคือการแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะ

มีการจัดต่อหลักจริยธรรมของหนังสือพิมพ์ในด้าน “การพาดหัวข่าวและความน่าเชื่อถือของหนังสือพิมพ์ ต้องไม่เกินจากข้อเท็จจริงในข่าวและต้องสะท้อนใจความสำคัญหรือเนื้อหาหลักของข่าว” ถึง 2 ครั้ง จากจำนวนการนำเสนอเกี่ยวกับบริษัท ไร่ส้ม จำกัด 3 ข่าว เช่น พาดหัวข่าว “แจ้งจับพิธีกร ‘สรยุทธ’ โกง ‘อสมท’ 138 ล้าน” เป็นการใช้ภาษาในการพาดหัวข่าวที่เกินจริง เพราะในเนื้อหาข่าวใช้คำว่า แจ้งความดำเนินคดี

การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์เดลินิวส์

จากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างข่าว ในปี พ.ศ. 2550 และ ปี พ.ศ. 2555 พบว่า มีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับกรณีบริษัท ไร่ส้ม จำกัด เพิ่มขึ้นจาก 1 ข่าว เป็น 14 ข่าวโดยมีการนำเสนอในรูปแบบข่าว มากที่สุด

มีการแสดงบทบาทหน้าที่ในการให้ข่าวสารมากที่สุดรองลงมาคือการศึกษา เช่น ประเด็นที่นายสรยุทธ ชี้แจงถึงกรณีคณะกรรมการป.ป.ช. ที่มีผลดีความผิดทางอาญาฐานเป็นผู้สนับสนุนพนักงานบริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) ไม่คิดค่าโฆษณาเกินเวลาที่ระบุไว้ในสัญญา และการให้ความรู้การทำหน้าที่ของสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ

มีการจัดต่อหลักจริยธรรมของหนังสือพิมพ์ในด้าน “การพาดหัวข่าวและความน่าเชื่อถือของหนังสือพิมพ์ ต้องไม่เกินจากข้อเท็จจริงในข่าวและต้องสะท้อนใจความสำคัญหรือเนื้อหาหลักของข่าว” ถึง 5 ครั้ง จากจำนวนการนำเสนอเกี่ยวกับบริษัท ไร่ส้ม จำกัด 15 ข่าว เช่น พาดหัวข่าว “สรยุทธเจออาญา ป.ป.ช. ฟันไร่ส้มอม 138 ล้าน ดีเซ็ค 7 แสนทิปจนท. แก้วเวลาโฆษณาช่อง 9” และ “เชือดสรยุทธ‘หนูนโงง’” เป็นต้น

การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์คมชัดลึก

จากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างข่าว ในปี พ.ศ. 2550 และ ปี พ.ศ. 2555 พบว่า มีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับกรณีบริษัท ไร่ส้ม จำกัด เพิ่มขึ้นจาก 1 ข่าว เป็น 13 ข่าวโดยมีการนำเสนอในรูปแบบของข่าว มากที่สุด

มีการแสดงบทบาทหน้าที่ในการให้ข่าวสารมากที่สุดรองลงมาคือการแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะ

มีการจัดต่อหลักจริยธรรมของหนังสือพิมพ์ในด้าน “การพาดหัวข่าวและความน่าเชื่อถือของหนังสือพิมพ์ ต้องไม่เกินจากข้อเท็จจริงในข่าวและต้องสะท้อนใจความสำคัญหรือเนื้อหาหลักของข่าว” และมีการจัดต่อจริยธรรมด้าน “หนังสือพิมพ์ต้องแสดงความพยายามในการให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย การเสนอข่าวที่มีการพาดพิง อันอาจเกิดความเสียหายแก่บุคคลหรือองค์กรใด ๆ ต้องแสดงถึงความพยายามในการเปิดโอกาสให้ฝ่ายที่ถูกกล่าวหาแสดงข้อเท็จจริงด้วย นอกจากนี้ในการแสดงความคิดเห็นหรือวิพากษ์วิจารณ์ หนังสือพิมพ์ต้องให้ความเที่ยงธรรมแก่ฝ่ายที่ถูกพาดพิงเสมอ” ได้แก่ พาดหัวข่าว “เรื่องที่ ‘สรยุทธ’ ไม่ได้เล่า” หรือ “ไร่ส้ม กับเรื่องที่ไม่ได้เล่า” และประเด็นที่ก.ล.ต.เนะระวังทำธุรกิจกับ ‘ไร่ส้ม’ สุ่มเสี่ยงละเมิดจรรยาบรรณเป็นการนำเสนอข่าวกรณีที่ ก.ล.ต.ส่งหนังสือแจ้งเวียนหน่วยงานต่าง ๆ ในตลาดหลักทรัพย์เนะให้ทำธุรกิจอย่างรอบคอบกับบุคคลที่มีพฤติกรรมเข้าข่ายทุจริตคอร์รัปชัน

การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์ข่าวสด

จากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างข่าว ในปี พ.ศ. 2550 และ ปี พ.ศ. 2555 พบว่า มีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับกรณีบริษัท ไร่ส้ม จำกัด เพิ่มขึ้นจาก 1 ข่าว เป็น 9 ข่าวโดยมีการนำเสนอในรูปแบบของข่าว มากที่สุด

มีการแสดงบทบาทหน้าที่ในการให้ข่าวสารมากที่สุด รองลงมาคือการแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะ

มีการขัดต่อหลักจริยธรรมของหนังสือพิมพ์ในด้าน “การพาดหัวข่าวและความน่าเชื่อถือของหนังสือพิมพ์ ต้องไม่เกินจากข้อเท็จจริงในข่าวและต้องสะท้อนใจความสำคัญหรือเนื้อหาหลักของข่าว” เช่น พาดหัวข่าว “สรยุทธได้คดีสินบน ‘หูดำ’ ยื่นลาออกขู่ฟ้องกลับ ป.ป.ช. ชี้มูลบาน ‘พล.ต.ต.วิชัย-สรยุทธ’ ชักแถวได้ รองเต็มใจก็ออกลาตรวจลั่นฟ้องทุกคน” และ “สรยุทธได้ปปช. ‘หูดำ’ ยื่นลาออก ป.ป.ช.ชี้มูล ‘พล.ต.ต.วิชัย-สรยุทธ’ บาน รองเต็มลั่นฟ้องคนที่ทำให้มีมลทินพร้อมแถลงลาออกจากตำแหน่ง” ซึ่งทั้งสองข่าวนี้อาจไม่ตรงกับพาดหัวข่าว

การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์บางกอกทูเดย์

จากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างข่าว ในปี พ.ศ. 2550 และ ปี พ.ศ. 2555 พบว่า มีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับกรณีบริษัท ไร่ส้ม จำกัด ลดลงจาก 3 ข่าว เหลือ 2 ข่าวโดยมีการนำเสนอในรูปแบบของบทความหรือสตู๊ป และมีภาพข่าวประกอบมากที่สุด

มีการแสดงบทบาทหน้าที่ในการให้ข่าวสารมากที่สุด รองลงมาคือการแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะเช่น ประเด็นที่กลุ่มองค์กรต่างๆ โหมกระแสดันนายสรยุทธและช่อง 3 หรือกรณีเว็บไซต์สำนักข่าวอิสรา รายงานข่าวกรณีนายสรยุทธ

มีการขัดต่อหลักจริยธรรมของหนังสือพิมพ์ในด้าน “การพาดหัวข่าวและความน่าเชื่อถือของหนังสือพิมพ์ ต้องไม่เกินจากข้อเท็จจริงในข่าวและต้องสะท้อนใจความสำคัญหรือเนื้อหาหลักของข่าว” เช่น พาดหัวข่าว “สหบาทา! รุมสรยุทธ! ช่อง 3 โคดอ้อม! ตาย-รอดเท่ากัน!” หรือ “โงง หรือ ไม่โงง? สรยุทธ สุทัศน์จินดา” เป็นต้น